

บทที่ 10

การนำหลักสูตรไปใช้

Dr. Bualak Petchngam

ในการใช้หลักสูตรควรทำความเข้าใจ
เพื่อนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องนั้น **มี 3 งานสำคัญ**
คือ **งานบริหารและบริการหลักสูตร**
งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
และงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

งานบริหารและบริการหลักสูตร

1. งานเตรียมบุคลากรผู้ใช้หลักสูตร เพื่อให้เข้าใจจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีวัด ประเมินผลของหลักสูตร
2. การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร
3. การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และเครื่องมือวัดประเมินผล รวมทั้งจัดเตรียม งบประมาณสนับสนุนการผลิตสื่อต่างๆ แก่ผู้สอนให้ไปถึงผู้ใช้หลักสูตร
4. การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สอน เช่น การให้บริการห้องเรียนเฉพาะวิชา

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

2. การบริหารงานวิชาการ

2.1 การจัดชั้นเรียน - จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น

- จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ

- จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ

2.2. การจัดครูเข้าสอน - การจัดผู้สอนประจำชั้น

- การจัดครูแนะแนว

- การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้

- การจัดครูสอนเป็นคณะ

-การจัดตารางสอนหรือตารางเรียน

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

รุจิร ภู่อาระ และจันทร์ธานี สงวนนาม (2545) ได้สรุปหลักการในการนิเทศการใช้หลักสูตรไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจหลักการและจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของหลักสูตร
2. กระตุ้นให้ผู้สอนเป็นผู้นำทางวิชาการให้แก่ผู้เรียนและชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง
3. ช่วยให้ผู้สอนกล้าแสดงออกในการอภิปรายปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้
4. ช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

5. จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่

5.1. การให้รางวัลชมเชยแก่ผู้ที่มีพฤติกรรมดีเด่นหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

5.2. กำหนดนโยบายการให้การบ้านผู้เรียนให้ชัดเจนว่าควรจัดทำหรือไม่ ถ้าจัดทำควรจัดทำในรูปแบบใดที่จะทำให้ผู้เรียนรักในการศึกษาค้นคว้ามากกว่าจะเป็นภาระทั้งของผู้เรียนและผู้ปกครอง

5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม นอกเหนือจากกิจกรรมที่ผู้สอนจัดในชั้นเรียน

5.4 จัดสร้างเครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา โดยอาจใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาให้ผู้เรียนรู้จักใช้

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

5. จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่

5.1. การให้รางวัลชมเชยแก่ผู้ที่มีพฤติกรรมดีเด่นหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

5.2. กำหนดนโยบายการให้การบ้านผู้เรียนให้ชัดเจนว่าควรจัดทำหรือไม่ ถ้าจัดทำควรจัดทำในรูปแบบใดที่จะทำให้ผู้เรียนรักในการศึกษาค้นคว้ามากกว่าจะเป็นภาระทั้งของผู้เรียนและผู้ปกครอง

5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม นอกเหนือจากกิจกรรมที่ผู้สอนจัดในชั้นเรียน

5.4 จัดสร้างเครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา โดยอาจใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาให้ผู้เรียนรู้จักใช้

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้หลักสูตร

อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2540: 150-152

1. การส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ
2. การบริการเกี่ยวกับหลักสูตร
3. การบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่
4. การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และเอกสารประกอบการสอน
5. การนิเทศการสอน

บทบาทหน้าที่ของผู้สอนในการใช้หลักสูตร

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการของหลักสูตรใหม่
2. ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนที่เอื้อต่อหลักสูตร
3. คิดค้นคว้าและแสวงหาแนวทางและวิธีใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน
4. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู ให้เข้าใจชัดเจนก่อนทำการสอน
5. เตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวหลักสูตรใหม่
6. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และเลือกกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
7. ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้และตัวผู้เรียน
8. วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกาลสมัย และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการใหม่ๆ

บทบาทหน้าที่ของผู้สอนในการใช้หลักสูตร

9. ใช้แหล่งวิทยาการที่มีอยู่ในโรงเรียน ในท้องถิ่น ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มาก
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในชุมชนของตนและชุมชนอื่นๆ
11. คิดค้นคว้าและแสวงหาแนวทางและวิธีใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน
12. ส่งเสริมผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนของตน

วัชร บวรณสิงห์, 2544: 47-48) สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้สอนในการใช้หลักสูตร

หน้าที่ของผู้บริหาร	หน้าที่ของผู้สอน
1. เป็นผู้นำในการใช้หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลง แก้ไขหลักสูตร	1. ใช้หลักสูตรตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรอย่างกระจ่าง ชัด สามารถควบคุมดูแลและให้คำแนะนำแก่ผู้สอนให้ ดำเนินการจนบรรลุจุดหมายของหลักสูตร	2. ศึกษาและทำความเข้าใจองค์ประกอบของ หลักสูตรทุกส่วน
3. กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตร	3. ปฏิบัติตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนด
4. จัดหาวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและให้มีจำนวน เพียงพอต่อจำนวนผู้สอน	4. ใช้วัสดุหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ควบคุมดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตร สนับสนุน ส่งเสริมและนิเทศการใช้หลักสูตรและการสอน วิธีการ ให้กำลังใจและช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น	5. วิเคราะห์หลักสูตร แปลความและตีความหลักสูตร สู่แนวปฏิบัติและเลือกใช้วิธีการสอน และเทคนิคการ สอนที่เหมาะสม
6. ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร สำหรับโรงเรียนของตน	6. ประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การ ประเมินผลการใช้หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้

1. ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้

- ปัญหาการเตรียมความพร้อมให้ผู้บริหาร
- ปัญหาการเตรียมผู้สอนและสื่อการเรียนรู้

2. ปัญหาระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้

- ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
- ปัญหาการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล
- ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

Group Work

จากการศึกษาการกำหนด

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ให้ น.ศ เขียน

การนำสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่นไปทดลองใช้

แผนการจัดการ
เรียนรู้

หลักสูตรท้องถิ่น

Home Work

หัวข้อในเล่มหลักสูตรฯ

ความเป็นมา

หลักการ

จุดมุ่งหมาย

โครงสร้าง

การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้

สื่อ/
แหล่งการเรียนรู้

การวัดผล
ประเมินผล

คำอธิบายรายวิชา

การบูรณาการกับกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

การนำสาระการเรียนรู้
✓ ท้องถิ่นไปทดลองใช้

แผนการจัดการ
✓ เรียนรู้

ภาคผนวก

SSRU.ac.th

Live like you will die tomorrow,
learn like you will live forever.

ใช้ชีวิตเหมือนมันจะสิ้นสุดลงวันพรุ่งนี้,
เรียนรู้ให้เหมือนชีวิตจะไม่มีวันจบลง.

